

Prediking Halle 22 juli 2018

Genesis 13:2-13

Wie was Lot? Wandelde Lot met God? (deel 1) Waar sla jij je tenten op?

Ziet u ze staan, daar op die heuvel bij Betel? De twee mannenbroeders staan met de hand beschermend boven de ogen geheven vanwege het felle zonlicht, te turen in de verte. Samen zijn ze gereisd naar het Beloofde Land. Daar staan ze en daar kijken ze. In het oosten ligt de vruchtbare vlakte van de Jordaan. Groen, vruchtbaar, aanlokkelijk. En in het westen liggen de bergen, kaal en schraal.

Daar is opeens dat gulle gebaar van de oudste van de twee: 'Het hele land ligt voor je open. Kies jij maar eerst. Ga jij naar links, dan ga ik naar rechts. En als jij zegt: Ik ga naar rechts, dan ga ik naar links.'

Over wie gaat dit verhaal?

INLEIDING : Lots voorgeschiedenis :

We gaan naar enkele gebeurtenissen uit het leven van Lot kijken. Oude testament, Bijbelboek Genesis. We hebben de kans niet om alles te bekijken; ik kies er voor om wat dingen weg te laten.

Terach had drie zonen in Ur der Chaldeeën (huidige Irak?) : Abram (gehuwd met Sarai), Nachor (gehuwd met Milka, de dochter van Haran, zijn nicht dus) en Haran (gehuwd met?), die sterft in Ur, nog voor ze naar Charan en dan naar Kanaän trekken

Haran, de zoon van Terach en de broer van Abram, heeft (minstens) twee dochters en een zoon : Milka (gehuwd met haar oom Nachor), Jiska en Lot (gehuwd met? En twee naamloze dochters)

Terach trekt met Abram en Sarai en Lot naar Charan; pas na zijn dood in Charan reizen Abram, Sarai en Lot verder naar Kanaän.

Toen Abram, Sari en Lot in Kanaän kwamen, ontstond er een hongersnood, en ze vluchtten naar Egypte. Dit verhaal begint wanneer ze terugkomen van Egypte, uit het zuiden dus.

BIJBELGEDEELTE : Genesis 13:2-13

Genesis 13:2-13

²Abram was bijzonder rijk: hij had veel vee, zilver en goud. ³Vanuit de Negev trok hij geleidelijk verder, tot aan Betel, tot aan de plaats tussen Betel en Ai waar zijn tent vroeger al had gestaan ⁴en waar hij toen een altaar had gebouwd. Daar riep Abram de naam van de HEER aan.

⁵Ook Lot, die met Abram was meegekomen, bezat schapen, geiten, runderen en tenten. ⁶Beiden bezaten zo veel vee dat er te weinig land was om bij elkaar te blijven wonen.

⁷Hierdoor ontstond er ruzie tussen de herders van Abrams vee en de herders van Lots vee, en ook woonden in die tijd de Kanaänieten en de Perizzieten (Ferezieten) nog in het land. ⁸Daarom zei Abram tegen Lot: 'Waarom zouden we ruziemaken, jij en ik, of jouw herders en de mijne? We zijn toch familie (mannen broeders)? ⁹Het is maar beter dat we uiteengaan. Het hele land ligt voor je open. Als jij naar links gaat, ga ik naar rechts; als jij naar rechts gaat, ga ik naar links.'

¹⁰Lot liet zijn blik rondgaan (sloeg zijn ogen op) en zag hoe rijk aan water de hele Jordaanvallei was; voordat Sodom en Gomorra door de HEER werden verwoest, was de vallei tot aan Soar toe even waterrijk als de tuin van de HEER en als Egypte.

¹¹Daarom koos Lot voor zichzelf de Jordaanvallei en trok in oostelijke richting.

Zo gingen ze uiteen. ¹²Abram bleef in Kanaän wonen, maar Lot sloeg zijn tenten op bij de steden in de vallei (de steden van de Streek). Zijn woongebied strekte zich uit tot aan Sodom; ¹³de mensen daar waren slecht, ze zondigden zwaar tegen de HEER.

Ik stelde me de vraag : Is Lot een opportunist? Een egoïst? Hij lijkt overal op mee te drijven, zelden een echte keuze te maken. Een gelovige, die zwak is? Wie is Lot? Als hij nu zou leven, zou hij dan een Christen zijn? Is er een toekomst voor Lot?

Drie delen in deze preek, eerst een stukje uitleg

DE RIJKDOM DIE TOT RUZIE LEIDT

- ⇒ (2) In Abrams tijd konden eigenaars van schapen en vee heel rijk worden. De rijkdom van Abram bestond niet alleen uit zilver en goud, maar ook uit vee, levende dieren. Deze dieren waren waardevol. Ze werden gebruikt voor voedsel, kleding, tentmateriaal en offers. Dieren werden ook vaak geruild tegen andere goederen, of tegen diensten.
- ⇒ (5) Lot was ook rijk en had ook veel vee, en er was niet genoeg land was voor al het vee, om bij elkaar te blijven wonen. (7) Zo ontstond er ruzie tussen de herders van Abram en de herders van Lot.
- ⇒ (8) Abram nam het initiatief om de ruzie te beëindigen en gaf de keuze aan Lot. : Als jij naar links gaat, ga ik naar rechts; als jij naar rechts gaat, ga ik naar links.' Als oudste had Abram eigenlijk het recht om als eerste te kiezen, maar hij geeft toch de keuze aan zijn neef Lot. Hier zien we iets van de nederigheid van Abram. Lot geeft de keuze ook niet terug aan zijn oom. Hij acht dus Abraham niet uitnemender dan zichzelf. Hij let op zijn eigen belang en niet op dat van Abraham.

1. LOT KIJKT

- ⇒ (10)Lot kijkt, gebruikt zijn ogen : ¹⁰Lot liet zijn blik rondgaan (sloeg zijn ogen op) en zag hoe rijk aan water de hele Jordaanvallei was; voordat Sodom en Gomorra door de HEER werden verwoest, was de vallei tot aan Soar toe even waterrijk als de tuin van de HEER en als Egypte.
- ⇒ Steden van de Streek of in de vallei = Sodom en Gomorra maar ook andere steden zoals Seboïm/Zeboïm en Adma/Adama. Voor het gemak spreek ik over Sodom en Gomorra. Waarschijnlijk ten oosten/zuidoosten van de Dode Zee
- ⇒ **Ogen** : Abrams ogen waren opengegaan. Voor Gods trouw, voor Gods weg. Lots ogen waren ook opengegaan. Alleen ziet hij iets anders: een prachtige oase, een paradijs op aarde (als de tuin van de HEER en als Egypte). Zo mooi als Egypte. Alleen de schoonheid van Egypte zag hij, de weelde.
- ⇒ De zichtbare dingen lokken zo. Als wij onze ogen opslaan is er ook veel, dat ons aantrekt. Voorspoed en rijkdom. Een gewaardeerde plaats in de samenleving. Een goede verstandhouding met anderen. Als jongeren te kunnen meedoen met leeftijdgenoten. Zo'n prettig, aan de wereld aangepast leven, is toch wel verleidelijk. Moet je daar nu echt allemaal afstand van nemen? Hoe ver kan ik gaan?
- ⇒ Ja, maar ik sloeg een stukje over... De tekst merkt heel fijntjes en tegelijkertijd heel onheilspellend op: Ja, dat was zo, **voordat Sodom en Gomorra door de HEER werden verwoest**. Dus hier klinkt in de verte al het gerommel van het oordeel van God over die goddeloze steden. Heb dat wel in de gaten! Maar dat hoorde Lot nog niet.
- ⇒ Toen zag het eruit als het paradijs op aarde, nu is het een en al droogte, rondom de Dode Zee, die trouwens steeds kleiner wordt.
- ⇒ Dat onze ogen opengegaan is niet alleen positief. In het paradijs gingen onze ogen ook open. Voordat er van de vrucht gegeten werd! De boom was goed om van te eten, een lust voor het oog, begeerlijk om er verstandig van te worden. (Genesis 3:6) Als een begeerlijke vrucht, rijp om te plukken ligt de oase voor de ogen van Lot. Zijn ogen gaan open voor de schoonheid. Omdat hij niets geleerd heeft van het leven. Of wilde leren. Daarom maakt hij een keuze met ingrijpende gevolgen.
- ⇒ Hoe sterk misleiden onze ogen ons vaak! Als Samuël de koning van Israël moet zalven en naar Isai gaat ziet hij als eerste de mooie en grote Eliab, en Samuel denkt dat deze door de Heer is uitgekozen. Maar God zegt : *“Ga niet af op zijn voorkomen en zijn rijzige gestalte. Ik heb hem afgewezen. Het gaat niet om wat de mens ziet : de mens kijkt naar het uiterlijk, maar de Heer kijkt naar het hart.”* (de mens ziet wat voor ogen is, maar de Heer ziet het hart aan) 1 Samuel 16:7
- ⇒ Matteüs 6:1 Let op dat jullie de gerechtigheid niet beoefenen voor de ogen van de mensen, alleen om door hen gezien te worden. Dan beloont jullie Vader in de hemel je niet. (Aalmoezen geven, bidden, vasten – algemene houding)

2. LOT KIEST

- ⇒ Lots karakter wordt duidelijk uit zijn keuzes. Hij nam het beste stuk land, ook al betekende dat dat hij vlak bij Sodom moest wonen, een stad die bekend stond om zijn zonden. Hij was hebzuchtig en wilde het beste voor zichzelf (¹¹Daarom koos Lot **voor zichzelf**...), zonder te denken aan zijn oom Abram of aan wat eerlijk zou zijn.
- ⇒ Lot bidt ook niet, maar kiest met zijn ogen. Bij het bestuderen van het leven van Lot merk ik bijna geen enkel teken van een persoonlijk geloofsleven (alleen als hij zegt : “De HEER gaat de stad verwoesten.”). Lot lijkt nooit te bidden, nooit dingen aan God voor te leggen, nooit afhankelijk van God te willen zijn... (heel anders dan zijn oom Abram)

Een begrijpelijke keuze...

- ⇒ Een begrijpelijke keuze: een leven vrij van zorgen, een goed leven. Het beste dat je aan je kinderen kunt geven. Je moet het beste uit het leven grijpen. Zo’n kans komt maar één keer in je leven voorbij. Dan ga je er toch voor? Ja, weet u, Lot heeft ook een vrouw getrouwd en hij heeft twee dochters. Die willen ook wel eens wat anders. Dat stadsleven lijkt hen toch heel wat beter dan dat tentenbestaan.
Maar er moet toch gekozen worden in ons leven? Voor een man of vrouw, voor een baan, een carrière? Dat klopt. Gods handelen kan ook door ons handelen heen gebeuren. Zelfs wanneer wij kiezen voor de uiterlijke schoonheid van Sodom, zelfs als wij kiezen voor de macht van Babel, die bedoeld is voor onze eigen eer en glorie. Een leven waarin wij ons laten leiden door de Here is bovendien geen gemakkelijk leven.
- ⇒ Zo koos Lot voor zich de ganse vlakte der Jordaän. Weet u, Lot wilde ook wel eens vrij zijn. Zijn vrijheid was nu genoeg beknot. Dat denken sommige jongens en meisjes ook wel eens hè, ten opzichte van hun ouders. Vrij zijn, weg uit die controlerende ogen. Vrij zijn, dat is een ideaal van veel mensen trouwens. Zo kiest ook Lot de vrijheid.

Lot kiest – Toch is Lot eigenlijk helemaal niet vrij in zijn kiezen. Weet u waarom niet? Omdat hij kiest in gebondenheid aan de begeerte. Zijn ogen zijn gebiologeerd door die vruchtbare vlakte, geboeid door de luxe en het comfort van de steden daar in de verte. De vlakte heeft hem te pakken. En de duivel strooit hem zand in de ogen. Hij ziet alleen maar materiële voordelen. Hij heeft geen enkel oog voor de geestelijke en zedelijke bedreigingen die hij tegemoet gaat. Vrijheid? Vergeet het maar! Hij is een slaaf. Weet u wie er echt vrij is? Echt vrij is Abram, want hij zegt: ‘Lot, kies jij maar. Het is mij om het even, man. Ga jij naar links, ik ga naar rechts. Ga jij naar rechts, ik ga naar links.’ Abram is écht vrij, want Abram heeft God en Zijn beloften en daar leeft Hij uit. Abram mag zeggen: ‘Ik heb mijn God. Hij is genoeg.’ Hij is gebonden aan God. Dat is nu de ware vrijheid!

3. WAAR SLA IK MIJN TENTEN OP? OP WELKE MANIER KIES IK?

- ⇒ Gemeente, wat vindt u van die keuze van Lot? 'Tja', zegt u, 'na alles wat ik er nu van gehoord heb kan ik daar natuurlijk niet zoveel goeds meer van zeggen.' Dat hebt u goed begrepen. Maar trekt u dan ook de consequentie daaruit voor uw eigen leven? Als je alleen maar kiest voor rijkdom, geld, eer, promotiekansen en noem maar op, dan heeft dat wel gevolgen voor je geestelijk leven, als je dat tenminste hebt. Zeker ook voor je gezin. Want het is echt niet om het even waar we onze kinderen brengen en welk voorbeeld we zelf geven. En wat baat het een mens, al zou hij de gehele wereld winnen en schade lijden aan zijn ziel?
- ⇒ Want er staat toch maar geschreven: 'Die mannen van Sodom waren grote zondaars tegen de Heere.' Het is toch ontzettend riskant om daar te gaan wonen? Lot wist dat de mensen in Sodom slecht waren, dat weerhoudt hem in het begin nog om IN Sodom te gaan wonen, wellicht ook vanwege de invloed van Abram. Hij sloeg zijn tenten op **BIJ** de steden in de vallei, straks woont hij **IN** Sodom (Genesis 14:12), en nog later zit hij **IN DE POORT VAN DE STAD** (Gen. 19:1)
- ⇒ Als je ergens heen trekt moet je je altijd afvragen: Is daar wel een kerk? Staat daar een altaar? Of is het een plaats van alleen maar goddeloosheid en godvervreemding? Houden jullie daar ook rekening mee, jongelui? Als je je studie afrondt en je gaat solliciteren of je gaat trouwen en een huis zoeken, in welke omgeving zoek je het dan? Kijk je dan echt goed uit waar je gaat wonen? Want we zijn ten volle verantwoordelijk. Wellicht denk je: Vooruit, ik pas wel op. En je kinderen dan? Passen die ook op?

WAAR SLA IK MIJN TENTEN OP?

- ⇒ Het is levensgevaarlijk om dicht bij Sodom te gaan wonen! Lot loopt veel te dicht bij de afgrond. Hij komt veel te dicht bij het vuur.
- ⇒ Calvijn zegt: 'Lot dacht dat hij het paradijs inging, maar in werkelijkheid kwam hij terecht in het voorportaal van de hel.' Je verontschuldigt jezelf dat je niet IN Sodom woont, maar je parkeert je voor de poorten van de hel. Lot raakte haast ongemerkt vermengd met de zonden van zijn stad.
- ⇒ Hoe zit het met mij? Waar sla ik mijn tenten op? Woon ik veel te dicht bij Sodom, en verontschuldig ik me door te zeggen dat ik niet IN Sodom woon?
Excuses :
 - "Ik ben sterk genoeg" (wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle)
 - De televisie heeft geen enkele invloed op mij.
 - Ik word niet verleid door wat ik op het internet zie.
 - Ik heb geen moeite om te weerstaan aan....."
 - = (meestal) onredelijk; zelfkennis → soms moet ik afstand houden of vluchten?
- ⇒ Waar slaan wij onze tenten op? Bij Hebron? Dan leven we misschien wel wat geïsoleerd. Dan vinden anderen mogelijk, dat wij spelbreker zijn en wij ons te veel terugtrekken. Dan vinden anderen misschien, dat wij veel te ver gaan de andere kant op, dat wij veel te ver gaan in ons christen zijn, dat veel dat te serieus nemen. Dan vinden anderen misschien, dat wij onze tenten te ver weg opslaan.
- ⇒ Wij mogen vanuit onze wandel met Jezus Christus invloed uitoefenen op onze omgeving – positieve invloed!

SAMENGEVAT

Hoe ver kan ik gaan? Waar sla ik mijn tenten op?

Is dat ook niet voortdurend de vraag voor ons als christenen en christelijke gezinnen?

Worden wij ook niet vaak voor dit soort keuzes gesteld, dit soort dilemma's geplaatst?

Vooraf in de huidige pluriforme en opengebroken maatschappij?

Zijn wij zo ook niet halve nomaden?

Ook in het nieuwe testament komen we dit probleem tegen, vaak weergegeven met de leus: in de wereld, maar niet van de wereld. Paulus schrijft, dat je onmogelijk elk contact met anderen kunt vermijden, zelfs niet dat met hoereerders, geldgierigen, oplichters, afgodendienaars. Want dan zou je uit de wereld moeten stappen. Maar aan de andere kant waarschuwt hij: wordt niet gelijkvormig aan deze wereld. Want vriendschap met de wereld is vijandschap tegen God.

1. LOT KIJKT - Hoe kijken wij : zichtbaar of vanuit geloof?

- De zichtbare dingen lokken ons ook
- De mens ziet wat voor ogen is, maar de Heer ziet het hart aan – vraag aan de Heer hoe Hij het ziet

2. LOT KIEST

- Lots karakter wordt duidelijk uit zijn keuzes : Hebzuchtig, voor zichzelf, werelds?

3. WAAR SLA IK MIJN TENTEN OP?

- Excuses en rechtvaardigingen houden geen stand
- Lot liet zich steeds meer door zijn omgeving vormen, in plaats van zelf invloed uit te oefenen op zijn omgeving. Wij mogen vanuit onze wandel met Jezus Christus invloed uitoefenen op onze omgeving – positieve invloed!